Архитектонски факултет Универзитета у Београду
година студија: 1. семестар ОАСА и ИАСА 2020/2021.
ЕСПБ: 8

АРХИТЕКТОНСКО ПРОЈЕКТОВАЊЕ

Part-House/Part-Boat, Carl Turner Architects, 2015

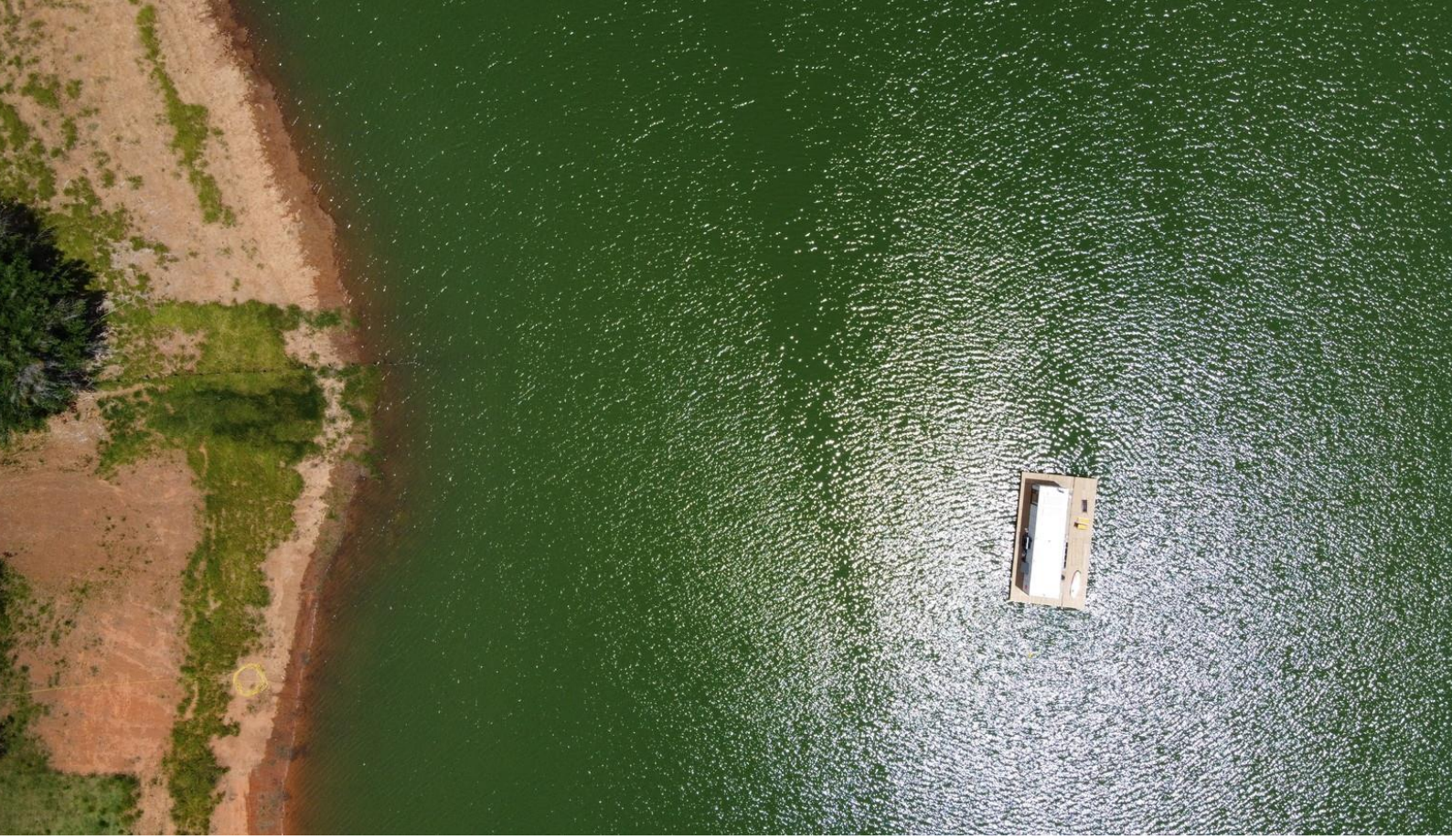

Floating House waterlilliHaus, SysHaus Architects, 2019

Одржавање наставе
Теоријска настава_предавања
Практична настава_вежбе

Термини одржавања колоквијума и завршног испита
Први колоквијум 6. недеља / 09-13.11.2020. године
Други колоквијум 11. недеља / 14-18.12.2020. године
Завршни испит у складу са испитним роком

Наставник / Милан Вујовић, редовни професор, руководилац студијске целине и предмета
Број кабинета 237
e_mail : arhitektonsko.projektovanje@gmail.com

Координатор на предмету / Снежана Златковић, асистент
e_mail : arhitektonsko.projektovanje@gmail.com

Сарадници у настави / асс. др Маја Драгишић, асс. арх. Далиа Дуканац, асс. арх. Ана Зорић, асс. арх. Немања Кордић, асс. арх. Ивана Ловринчевић, асс. арх. Никола Милановић, асс. арх. Мила Мојсиловић, асс. арх. Милош Костић, асс. арх. Милош Стојковић, асс. арх. Дејан Тодоровић, асс. арх. Петар Цигић, асс. арх. Јелена Илић, асс. арх. Снежана Златковић, асс. др Душан Стојановић, асс. арх. Вања Спасеновић

Floating House, MOS Architects, 2005

Циљеви и приступ настави

Основни циљеви рада се односе на разумевање улоге архитекте у стваралачким процесима (од идеје, до реализације), везаним за просторну и програмску артикулацију архитектонског пројекта. Идеја је: развити логику о арх. пројектовању као следу креативних активности који има тачно одређен циљ: формирање функционалног, употребљивог и естетски уређеног простора.
У току предавања која прате и допуњују рад на пројекту, студентима се објашњавају и презентују различити процеси и појмови у архитектонском пројектовању: од архитектонске композиције, типологије, појмова форме и функције, па до различитих аспеката који се уграђују у архитектонски концепт: од објективних-контекстуалних до субјективних, интуитивних и креативних.

Метод извођења наставе

Теоријски: предавања + Практични: рад на пројекту + истраживачки део - архитектонске анализе

Студијска правила

Предмет води један наставник са више сарадника (асистената) у зависности од броја формираних студија, као и са старијим студентима волонтерима. План рада на предмету одређује наставник. Најмање 30п, а највише 70п предвиђено је за оцењивање током петнаест радних недеља у школи.

Структура задатка

Семестрални задатак је међусобно повезан и прожет са недељним задацима са идејом да се успостави корелација између учења и практичног рада и студентима омогући да прихвате процес архитектонског пројектовања као комплексну и вишезначну активност чији крајњи резултат подједнако зависи од великог броја објективних и субјективних утицајних фактора.
Кроз рад на пројекту студенти се упознају са основним материјалним елементима архитектуре. Такође, акценат се ставља на изучавање поступака и појмова који чине језик архитектуре, од инспирације и идеје, преко разраде и провере, па све до графичког и изражајног аспекта архитектонског пројекта. Циљ задатка је и стварање представе код студената о знању и сазнању као важним појмовима у контексту пројектантског образовања, чијом афирмацијом се стиче база која је основ за различите интелектуалне, духовне и креативне поступке које архитектонско пројектовање као синтезна активност подразумева.

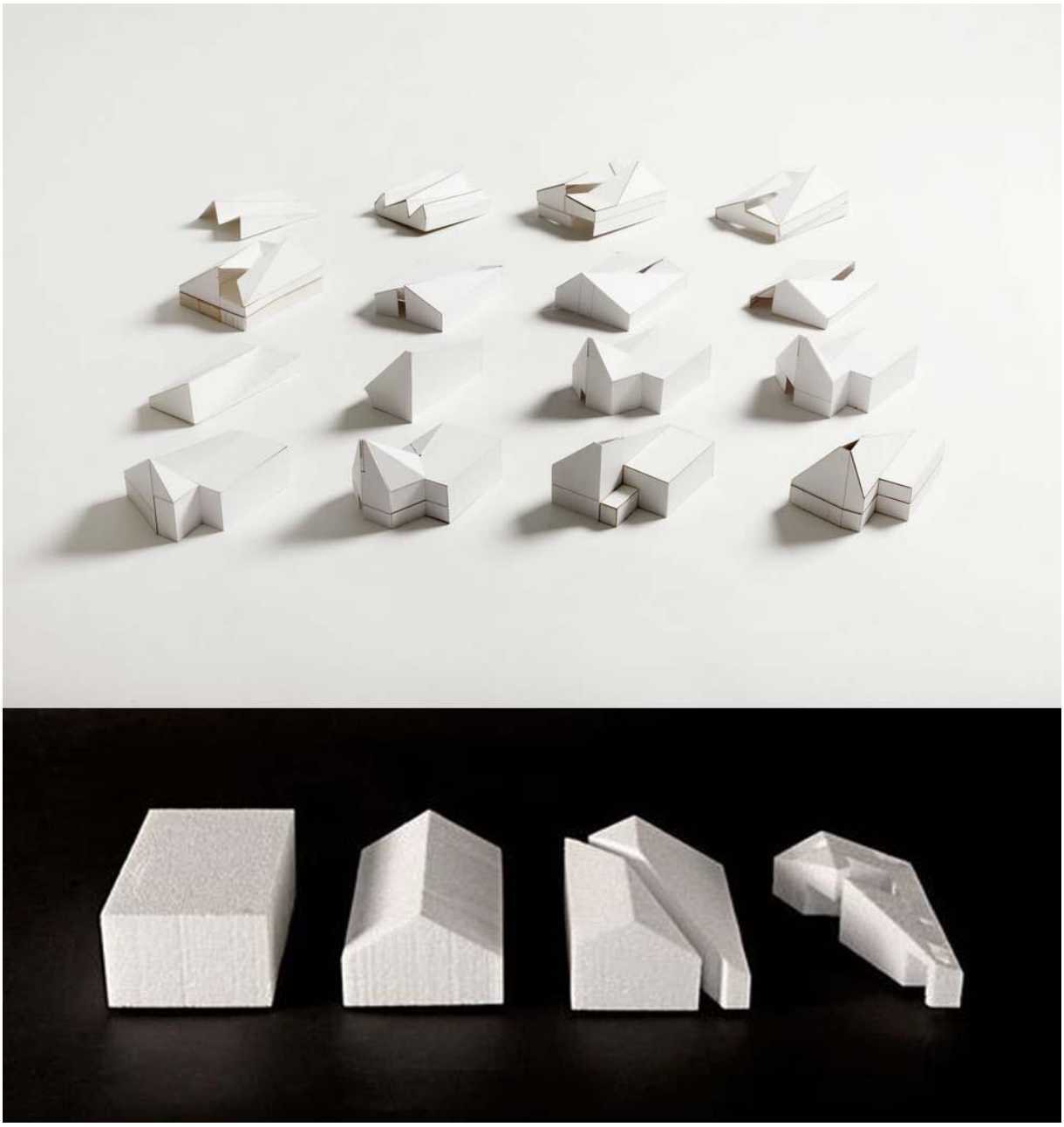

Концептуалне макете

АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ_70 поена

***КУЋА НА УШЋУ*_Архитектонско-урбанистички пројекат смештајне јединице на води на локацији ушћа реке Саве у Дунав**

Локација:

Шири просторни оквир задатка односи се на локацију која припада приобалном појасу Новог Београда. Она се са једне стране налази у релативној близини некадашњег хотела „Југославија", док се са њене друге стране налази Музеј савремене уметности у Београду. Одабрани потез дунавског и савског кеја припада парку Ушће. У односу на структуру града, позиција локације је измештена изван централне градске зоне, на територији градске општине Нови Београд. Непосредни просторни оквир односи се на сам део шеталишта и зеленог појаса који је директно повезан са реком Дунав и Сава. Избор уже локације на основу којег је и постављен пројектни задатак, доминантно је под утицајем неколико важних фактора као што су: специфична позиција ушћа реке Саве у Дунав, изразито природно окружење унутар изграђене градске средине, близина Малог и Великог ратног острва као заштићених природних добара. Источно од ушћа двеју река, преко Саве налази се изузетно значајно културно-историјско наслеђе града - Калемегдан и Београдска тврђава. Јужно од Ушћа налази се Старо Сајмиште, најстарији део Новог Београда и место некадашњег логора, а западно Земунски кеј и хотел „Југославија". Крајње дефинисање позиције самог пројекта у оквирима уже локације остављено је студентима да га развију паралелно са програмским оквиром задатка.

Приказ локације - поглед на ушће реке Саве у Дунав

Локалитет се налази у окружењу неколико значајних објеката: Музеј савремене уметности, Зграда Савезног извршног већа (позната као Палата Федерација, данас Палата Србије), Зграда друштвено-политичких организација (позната као Зграда ЦК, данас Пословни центар "Ушће"), већ поменути некадашњи хотел „Југославија", Старо сајмиште, итд. Једна од значајних архитектонских тема уже локације је анализа панораме Београда, јер непосредну близину локалитета одликује и изузетан поглед на старо језго Београда - Београдску тврђаву, Савско пристаниште, Косанчићев венац и Савски амфитеатар са многобројним реперима попут: споменика Победнику на Калемегдану, Београђанке, Пословног центара „Ушће", итд.

• **Хотел Југославија** – Започета 1947. године према првонагрђеном пројекту Младена Каузларића, Лалослава Хорвата и Казимира Остроговића на конкурсу за репрезентативни хотел, зграда хотела Југославија кроз позицију уз дунавски кеј и основни волумен прати логику иницијалних планова Новог Београда. Након завршетка основне армирано-бетонске конструкције, градња хотела обустављена је током пуних једанаест година, да би према измењеном пројекту Лалослава Хорвата била завршена тек 1969. године. У време отварања хотел „Југославија" представљао је највећи и најмодернији хотел у држави, чији се значај превасходно очитовао у ентеријерима које су пројектовали истакнути архитекти, између осталих Иван Антић, Милорад Пантовић и Мирко Јовановић.

• **Зграда Савезног извршног већа** (позната као Палата Федерација, данас Палата Србије) – Изградња објекта започета 1948. године према пројекту архитеката Владимира Потичњака, Антона Улриха, Златка Нојмана и Драгице Перак, да би већ следеће године била прекинута. Измену и прилагођавање пројекта новим програмским захтевима израдио је пројектни биро „Стадион" на челу са архитектом Михаилом Јанковићем и зграда је коначно отворена 1961. године. Архитектура и диспозиција зграде постављена у односу на прве послератне планове Новог Београда, одредила је његову будућу урбанистичку концепцију, успостављајући са планираном Железничком станицом и шест блокова тзв. централне зоне осовину физичке структуре новог града.

• **Зграда друштвено-политичких организација** (позната као Зграда ЦК, данас Пословни центар "Ушће") – дуго времена највиши објекат Новог Београда, зграда је постављена тако да лежи у осовини више београдских улица и из правца старог дела града чини уводни мотив у нови урбанистички комплекс. Изграђена 1965. године према пројекту Михаила Јанковића, Душана Миленковића и Мирјане Маријановић зграда се одликовала специфичном конструкцијом у виду централног армиранобетонског језгра и низа ободних фасадних стубова у приземљу обухваћених џиновским гредама, као и третманом фасаде којом је симулиран модернистички образац пословном солитера са спољашњом опном у систему зида-завесе. Након бомбардовања зграде 1999. године, постојећа бетонска конструкција обложена је новом фасадом која одређује њен садашњи изглед.

• **Зграда Музеја савремене уметности** – Музеј савремене уметности основан је као Модерна галерија 1958. године. Зграду музеја пројектовали су Иван Антић и Иванка Распоповић, аутори првонагрђеног решења на на архитектонском конкурсу из 1959. године. Јасна и иновативна организациона и обликовна концепција зграде заснована је на кустоској концепцији првог управника музеја Миодрага Протића. Реинтерпретирајући савремене музејске објекте, архитекти су остварили вишеструкост унутрашњег изглагачког простора кроз преклапање просторних целина које се динамички доживљава током кретања посматрача. Урођена у парковски простор зграда представља аутономан формани поредак, попут скулптура у њеном непосредном окружењу. У циљу прилагођавања савременим музеолошким захтевима, зграда је темељно реконструисана током дугог периода закључно са 2018. годином, при чему су задржане апсолутне све њене архитектонске карактеристике. Пројекат реконструкције архитекте Дејана Тодоровића ушао је у ужи избор за најпрестижнију европску архитектонску награду *Mies van der Rohe Award* 2019. године.

Панорама Београда ка локацији са истакнутим реперима

Према општем просторном и програмском карактеру разликују се лева обала Саве оријентисана на старо језгро Београда, а са друге десна обала рукавца Дунава која гледа на Велико ратно острво и Земун. Године 1967. изграђено је шеталиште на Сави (аутори пројектантни Урбанистичког завода града Београда - Бранислав Јовин, дипл. инг. арх., Предраг Љубичић, дипл. инг. арх. и Стеван Милинковић, дипл. инг. арх.) у складу са тада актуелним ставом о значају реке Саве као централног градског мотива великог Београда. Потом је уређена обала Дунава која, за разлику од претходне, на дужем делу има шеталиште (Земунски кеј) у само једном нивоу због чега је непосредан контакт са реком остварен преко зелене површине благог нагиба, што одговара природном амбијенту са супротне стране рукавца. Парковски простор између шеталишта и Булевара Николе Тесле обележен је траговима различитих концепција Новог Београда које су се допуњавале и сукобљавале од друге половине двадесетог века – прво као репрезентативне престонице нове социјалистичке државе са седиштима административних, политичких, културних, војних и образовних институција, потом као централног подручја великог Београда са основном функцијом становања и најзад као пословно-комерцијалне зоне са објектима спектакла, забаве, спорта и трговине. Полазећи од чињенице да се студенти први пут сусрећу са једним пројектантским задатком, јасно је да ће резумевање контекста и његовог карактера, као и критичко сагледавање локације са свим својим погодностима и ограничењима бити кључно приликом заузимања става и дефинисања архитектонско-урбанистичког концепта.

Приказ непосредне локације - поглед ка Земуну

Приказ локације - приступ са шеталишта

Приказ локације - поглед ка Калемегдану

Пројектни задатак:

Тема задатка је пројектовање ***куће на Ушћу*** намењеног привременом боравку различитих корисника (рекреативци, љубитељи природе и спорта на води, итд.), предвиђеног трајања до 30 дана. Један од основних задатака студената биће да, кроз дубље тумачење теме, дефинишу ужи тематски оквир, односно да формулишу смернице могућих ужих намена у односу на специфичност корисничких потреба. Кућу на Ушћу је потребно пројектовати за два до пет корисника.

КЉУЧНЕ РЕЧИ: позиција/оријентација, размера/сразмера, вертикално/хоризонтално, дан/ноћ, лето/зима, вода, излетиште, гледалиште, понтон, шума, парк, ливада, поглед, кретање (приступ, одмор, спорт на води)

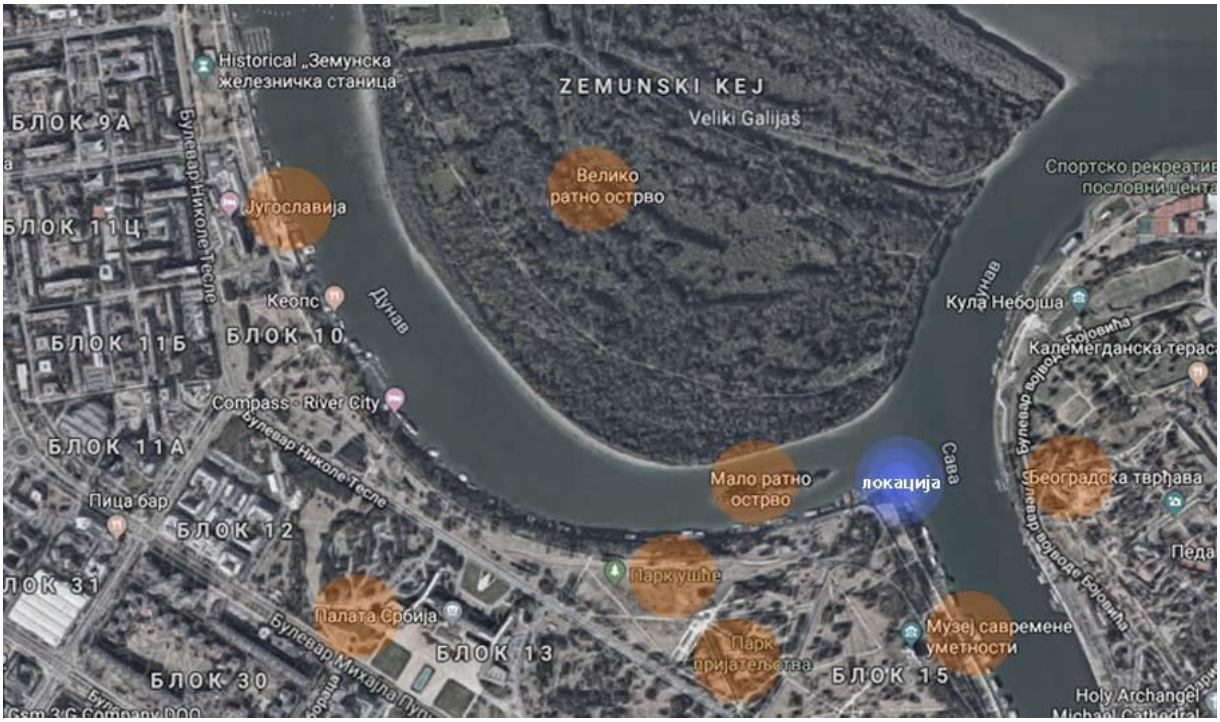

Приказ локације са обележеним просторним реперима

Задатком је предвиђено да се кућа на Ушћу састоји из три тематске (програмске) целине:

1. БОРАВАК (становање)
У оквиру ове целине неопходно је предвидети смештајни део капацитета за два до пет корисника, у којима се одвијају активности ноћног и дневног одмора, одржавања хигијене, итд.. Смештајна јединица може да има терасу или лођу са непосредним контактом према води, за сунчање са погледом на Велико и Мало ратно острво. Значајан део задатка подразумева да студенти детаљно проуче различите начине ноћног и дневног одмора у оквиру куће као и да пажљиво размотре могућу ***позицији и оријентацију*** у односу на топологију и морфологију локалитета (изнад или испод воде/земље, „у ваздуху" у односу на хоризонтални вертикални план...). Могуће је пројектовати различите начине организације смештајног дела: појединачно, груписано, или комбинације, при том да се капацитет креће у односу на број корисника. Независно у односу на начин груписања, потребно је за сваког корисника пројектовати простор који укључује потребне садржаје и то: кревет, радни сто са столицом, гардеробни плакар, полуфотељу, санитарни чвор са потребном опремом и намештајем (туш кабина (када алтернативно), WC шоља, умиваоник). Водити рачуна о положају смештајне јединице у односу на стране света (исток, запад, север, југ), као и у односу према годишњим добима (пролеће, лето, јесен, зима). За додатне садржаје обезбедити заштиту од атмосферских утицаја (осунчање, киша, снег) као што су стреха, сунцобрани и сл.

2. РАД (активности)
На посматраној локацији пројектовати простор за пратеће садржаје на отвореном, где се одвијају различите рекреативне активности (спорт на води, справе за вежбање…). Приликом пројектовања испитати на који начин се локација већ користи за спортове на води, колики је ризик, као и учесталост истих.

3. ОДМОР (забава, рекреација, дружење)
Могуће је пројектовати:
- терасу (понтон) са погледом на Земун и Велико и Мало ратно острво
- малу плажу као приватну оазу
- простор за одмор (клупе, лежаљке, *lazy bag* зона...)
- простор за вежбање у природи/на води
- вез за чамац
- кућице за псе
- садржаји по избору

Спољно уређење:
Кућа на Ушћу захтева посебну пажњу приликом пројектовања прилазне стазе, с обзиром да се локација налази у изразито вегетативном окружењу које је издвојено од урбаног шеталишта. Посебно узети у обзир промену нивоа воде током различитих годишњих доба.
Саобраћајне површине:
Приликом пројектовања прилазне стазе предвидети простор за паркинг за бицикле. У склопу пројекта предвидети стазе за вежбање у природи.
Безбедност и приступачност:
Предвидети прикладну ограду око куће са позиционираним и пројектованим улазима за кориснике.

Поглед некада на задату локацију

ЗАКЉУЧАК И НАПОМЕНА
Задатак се ради читавог семестра и омогућава увид у све аспекте архитектонског и урбанистичког пројектовања. У том смислу, афирмише се и поступност у сложености, од микро амбијента, па до сложенијег плана. У односу на анализиран контекст, као и креирани „сценарио", форма следи логику догађаја. Акценат је на упознавању са функционалним и просторним везама различитих група просторија, пројектовање тих веза, кроз одвајање, предвиђање, или укључивање. Посебну пажњу је потребно посветити континуираној антрополошкој артикулацији, односно инсистирање на „МЕРИ" као корективу свих пројектантских поступака.

Садржај елабората за испит

Ситуациони план, Р 1:500
Ситуациони пресеци и изгледи, Р 1:500
Просторне атмосфере и амбијенти (објекат у окружењу)
Макета ситуације Р 1:500

Архитектонско решење смештајне јединице (Р 1:250- 1:100)
Основе, Пресеци, Изгледи, Р 1:100 (Р 1:250)
Просторне атмосфере и амбијенти (споља-унутра)
Макета архитектонског решења, Р 1:250 (Р 1:100)

Архитектонски пројекат стамбене јединице, Р 1:100 (Р 1:50 алтернатвно/у односу на специфичност пројекта)
Просторне атмосфере и амбијенти (унутра-споља)

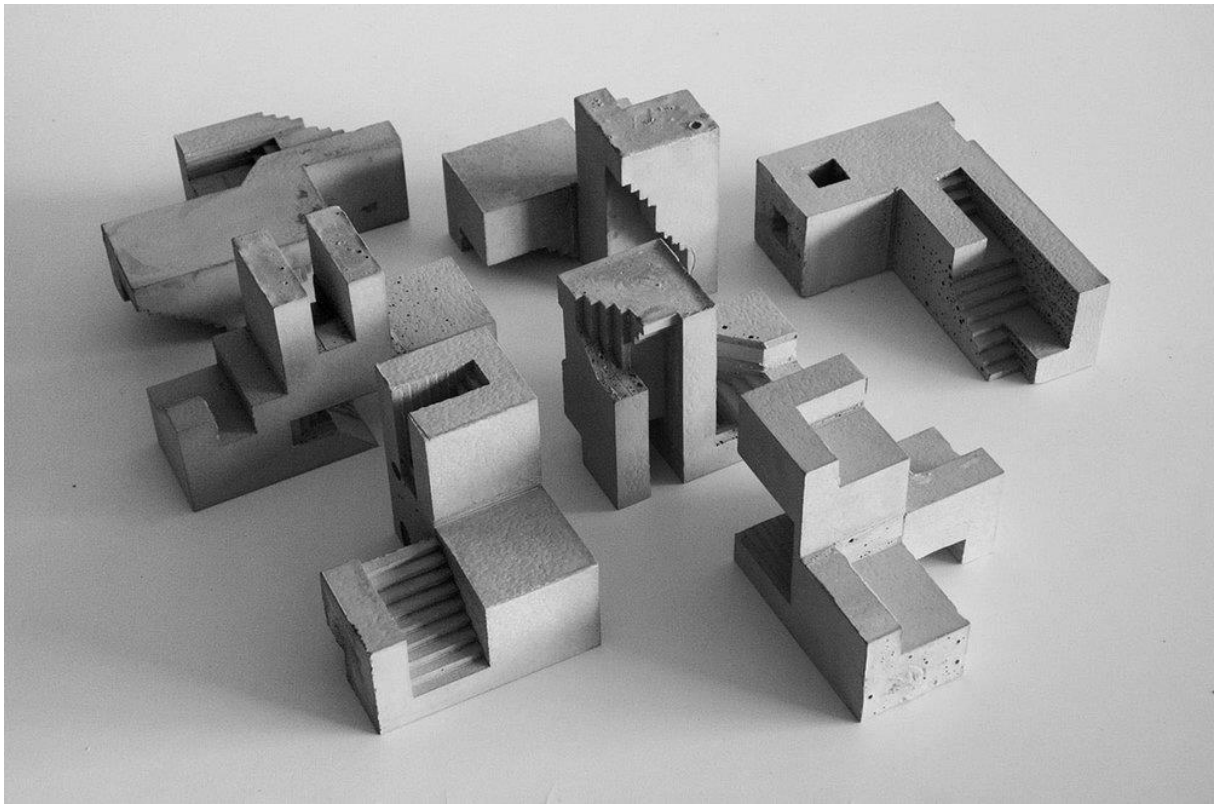

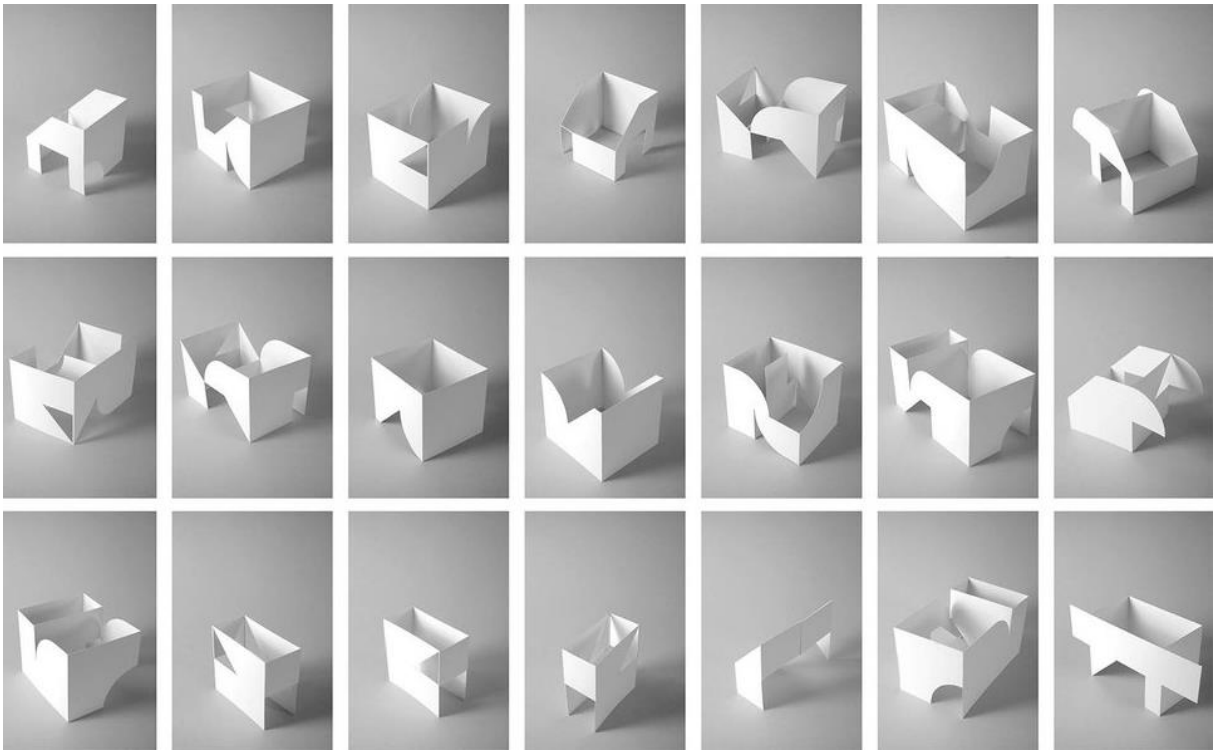

Концептуалне макете

Термински план извођења наставе				
нед.	**ПРЕДАВАЊЕ**	**ВЕЖБЕ**	**Задатак за наредни час**	
00	**УВОД** (објашњење задатка методологија, циљеви)	**АНАЛИЗА ТЕМЕ И ПРИСТУПА ЗАДАТКУ** Увод у задатак, детаљно појашњење начина рада на предмету у условима комбиноване наставе	**01_АРХИТЕКТОНСКЕ АНАЛИЗЕ:** **ДИМЕНЗИОНАЛНА АНАЛИЗА: ЈА** (моје антрополошке мере)	**слободноручни цртеж:** студент на А3 формату црта себе са приказом основних димензија **+посета и истраживање локације и контекста** (могуће је користити водич са мапом предложене шетње на којој су обележени главни репери и визуре на локацији)
01	**АРХИТЕКТУРА** (појам, значење, развој, исходишта)	**ЧОВЕК / ПРОСТОР** Презентација припремљених анализа уз објашњење значаја димензионисања за архитектонско пројектовање. Дискусија о посети локацији и увод у релевантне параметре за анализу локације. Детаљно упознавање са „карактером" ужег и ширег локалитета пројектног задатка	**02_АРХИТЕКТОНСКЕ АНАЛИЗЕ:** **АНАЛИЗА ЛОКАЦИЈЕ:** у односу на постављени задатак проучити природне услове, морфологију, топологију, ружу ветрова, осунчање, изохипсе, орјентацију, микро-макро односе, боју, звук, мирис...	**колаж /фотографије, /филм:** студент на основу претходно урађених анализа, производи кроз један од понуђених медија анализу локације * максимално трајање филма 1min
02	**ЧОВЕК И ПРОСТОР** (антрополошке мере, пропорција, димензија, човекомерност)	**О ЛОКАЦИЈИ** Презентација припремљених анализа уз објашњење елемената постојећег стања (макро и микро целине, размера, оријентација, покренутост терена, приступи, визуре, однос изграђено-неизграђено, репери на локацији, визуре, итд.) Увод за рад на макети, развој	**03_АРХИТЕКТОНСКЕ АНАЛИЗЕ:** **ТЕРЕН И ТЕРИТОРИЈА:** истраживање микро-макро локације, конфигурације и фокуса	**макета:** материјализација пејзажа Р 1:500 на А3 формату; цртеж макете;

		концепта кроз појмове: интуиција, перцепција, корелација, апстракција (апстраховање)		
03	**РАДНО МЕСТО** (минималне и оптималне мере, кретање као генератор архитектонске композиције)	**ЕКСПЕРИМЕНТ: СЦЕНАРИЈИ, ДОГАЂАЈИ** Рад на дефинисању теме и дискусија о израђеним концептуалним макетама. Испитивање просторних капацитета локације, користећи макету материјализације пејзажа. Резултати макета се фотографишу и пакују у елаборат анализа. Појмови: линија, правац, путања, визура, дистанца	**04_АРХИТЕКТОНСКЕ АНАЛИЗЕ:** **ЧОВЕК И ПРОСТОР У КОМЕ ЖИВИ:** Димензионалана анализа простора у коме се живи у односу на задати пример простора (сарадници задају примере сличних просторних капацитета као пројектантски задатак сваком студенту у оквиру своје сале)	**технички ручни цртежи:** - основа простора у коме се живи Р 1:100; - основа задатаког примера Р 1:100;
04	**ФОРМА И ФУНКЦИЈА** (форма прати функцију, форма „претпоставља“ функцију, форма иницира функцију)	**РАЗРАДА КОНЦЕПТА** Дицкуција о техничким цртежима простора у коме се живи у односу на задати пример. Развој концепта кроз хоризонтални и вертикални план и појмове: зонирање, намена површина, позиција, парцела, саобраћај, приступачност	**05_АРХИТЕКТОНСКЕ АНАЛИЗЕ:** **СТРУКТУРА И ОБЛИК:** разрада концептуалне макете пејзажа са назнакама урбанистичких елемента) **ПРИПРЕМА ЕЛАБОРАТА ЗА I КОЛОКВИЈУМ**	**макете Р 1:500:** на претходној макети и 2 нове студенти експериментишу са различитим поставкама, могућностима и испитују крајње потенцијале локације
05	**АРХИТЕКТУРА КАО ПРИРОДНИ ПРОЦЕС** (контекст, морфологија,дијаграм, (с)размера, хијерархија...)	**ПРИПРЕМА ЗА I. КОЛОКВИЈУМ:** **ПРЕЗЕНТАЦИЈА КОНЦЕПТА** Дискусија о припреми студентских елабората за I колоквијум - детаљна анализа студентских радова и упућивање смерница за даљи рад	**06_АРХИТЕКТОНСКЕ АНАЛИЗЕ:** **ЕЛАБОРАТ ЗА I КОЛОКВИЈУМ:** - макета пејзажа са назнакама урбанистичких елемената - цртежи макете - фотографија макете - 00-05 задатак архитектонске анализе	* предлог: објединити 00-05 архитектонске анализе као мали процефолио рада током првих недеља
06	**ТИПОЛОГИЈА** (тип, архетип, анализа)	**I. КОЛОКВИЈУМ** **СТРУКТУИРАЊЕ ЕЛЕМЕНАТА ПРОСТОРА**	**07_АРХИТЕКТОНСКЕ АНАЛИЗЕ:** **СТУДИЈЕ ПРИМЕРА:** анализирати	**технички ручни цртежи и текст**:

		Дискусија о студентским елаборатима са I колоквијума - увод у детаљнији рад на макети и цртежима решења - однос дела и целине, фигура и тло са циљем да се провери тема у односу на различите просторне аспекте Појмови: једнина, множина, индукција, поступност, алгоритам	примере сличне тематике из савремене архитектонске праксе (куће на води, мање смештајне јединице...)	нацртати ситуацију, основу и пресек Р 1:500 - Р 1:200 одабраног примера и кроз текст до 300 речи објаснити просторне квалитете примера
07	**АРХИТЕКТОНСКА АНАЛИЗА** (функционалне зоне, функционалне групе, међупростор, функционална анализа, димензионала анализа, аспектна анализа)	**ЗОНИРАЊЕ НАМЕНА** Увод у пројекат: уз типолошку анализу припремљених цртежа и примера са димензијама, као написаних текстова студенти се уводе у пројекат са циљем да се прецизирају и зонирају програмски капацитети Појмови: синтеза, селекција, артикулација, дедукција…	**08_АРХИТЕКТОНСКЕ АНАЛИЗЕ:** **ФУНКЦИЈА:** склоп и систем (компаративна анализа изабраних примера савремене архитектонске праксе	**цртежи и макете:** кроз анализу функционалне целине одабраних примера ући у детаљнију разраду пројекта Р 1:500 - Р 1:200
08	**ПРОСТОРНИ КОНЦЕПТ** (отворени план, РАУМ план, класични план...)	**ФУНКЦИЈА / ПРОГРАМ** Истраживања и разрада функција и програма кроз приложене примере, цртеже основа и пресека	**09_АРХИТЕКТОНСКЕ АНАЛИЗЕ:** **ПРОГРАМ:** истраживање и разрада програма у односу на претходно проучене примере **+ Анализа задатог текста***	**технички цртежи и текст**: ситуација, основе, пресеци предлога архитектонског решења Р 1:250- Р 1:100 * текстове за анализу задаје сваки сарадник за своју салу
09	**ТРАДИЦИЈА И НАСЛЕЂЕ** (народна архитектура, традиционална кућа)	**ПРОГРАМ / ФУНКЦИЈА** Истраживања и разрада програма кроз цртеже основа и пресека	**10_АРХИТЕКТОНСКЕ АНАЛИЗЕ:** **МАТЕРИЈАЛ И ТЕХНОЛОГИЈА:** израда фотографија различитих материјала **ПРИПРЕМА ЕЛАБОРАТА ЗА II КОЛОКВИЈУМ**	**цртежи, макете, фотографије макета, амбијенти:** систематизовати претходне задатке и објединити их кроз елаборат за II колоквијум
10	**СТРУКТУРА АРХИТЕКТОНСКОГ ДЕЛА/ АРХИТЕКТОНСКА КОМПОЗИЦИЈА**	**ПРИПРЕМА ЗА II. КОЛОКВИЈУМ:** **ПРЕЗЕНТАЦИЈА КОНЦЕПТА**	**11_АРХИТЕКТОНСКЕ АНАЛИЗЕ:** **ЕЛАБОРАТ ЗА II КОЛОКВИЈУМ:**	* предлог: објединити

	(корелације, дуализам...) (адиција, субтракција, симетрија, ритам, ред ...)	Дискусија о припреми студентских елабората за II колоквијум - детаљна анализа студентских радова и упућивање смерница за даљи рад	Р 1:250-1:100 - ситуација - основе, пресеци, изгледи - макета архитектонског решења - фотографије макете - просторне атмосфере и амбијенти	досадашње задатке архитектонске анализе као процефолио рада
11	**АРХИТЕКТУРА И АРХИТЕКТИ** (аутор, језик, стил, манифест...)	**II. КОЛОКВИЈУМ** **РАЗРАДА ПРОЈЕКТА** Дискусија о студентским елаборатима са II колоквијума - провера целокупног решења	**12_АРХИТЕКТОНСКЕ АНАЛИЗЕ:** **(ДЕ)КОМПОЗИЦИЈА, (ДЕ)КОНСТРУКЦИЈА:** преиспитивање решења	**макете:** кроз неколико макета преиспитати решење пројекта са могућношћу декомпозиције истог
12	**АРХИТЕКТУРА И АРХИТЕКТИ** (аутор, језик, стил, манифест...)	**ОБЛИКОВАЊЕ** Истраживања обликовног аспекта пројекта	**13_АРХИТЕКТОНСКЕ АНАЛИЗЕ:** **ДЕТАЉ И ЦЕЛИНА:** макета/макете	**макете:** кроз две макете (са могућношћу рада на претходним макетама) истражити и приказати однос детаља и целине пројекта Р 1:250-Р 1:50
13	**АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКАТ / СИНТЕЗА** (цртеж, модел, макета) верификација елабората (RIBA акредитација)/ консултације	**ФИНАЛИЗАЦИЈА ПРОЈЕКТА СИНТЕЗА и ПРЕЗЕНТАЦИЈА** Модел, начин презентације, ликовни израз **Процесфолио -** синтезно груписање индивидуалних фаза развоја кроз пројекат праћен истраживачким радом током семестра; циљ је да се кроз елаборат сагледа индивиуални и лични приступ студента)	**14_АРХИТЕКТОНСКЕ АНАЛИЗЕ:** **АПСТРАКЦИЈА И ЕСТЕТИКА:** анализа и синтеза досадашњих резултата, припрема за израду испитног елабората	***процесфолио:** студенти обједињују материјал архитектонских анализа у једну свеску
14		**КОНСУЛТАТИВНА НАСТАВА** Финализација пројеката за испитни елаборат		

Основна литература:

Абадић, З. (2010). *ЕЛЕМЕНТИ – размишљања остварења и модели*. Београд: Архитектонски факултет у Београду
Арнхајм, Р. (1990). *Динамика архитектонске форме*. Београд: Универзитет уметности у Београду
Вентури, Р. (2006)/ *Сложености и противуречности у архитектури*. Београд: Грађевинска књига
Гидион, З. (2002) *Простор време архитектура*. Београд**:** Грађевинска књига
Миленковић, Б. (2008). *Увод у архитектонску анализу 1* . Београд: Грађевинска књига
Ле Корбизије. (2006). *Ка правој архитектури*. Београд: Грађевинска књига
Ле Корбизије. *Модулор*. Београд: Јасен, 2002.
Радовић, Ранко.*Нови врт и стари кавез*. Београд: Stylos Art, 2005
Ракочевић, М. (2010). 24 часа архитектуре. Београд: Орион Арт

Препоручена литература:

Арнхајм, Р. (1985). *Визуелно мишљење*. Београд: Универзитет уметности у Београду
Арнхајм, Р. (1987). *Уметност и визуелно опажање*. Београд: Универзитет уметности у Београду
Cordula, R. (2008). *Why Do Architects Wear Black?* Vienna & New York: Springer Vienna Architecture
Ching, F. D. K. (2007). *Architecture: Form, Space, and Order.* New York: John Wiley & Sons
Le Corbusier. *Une Petite Maison*. Verlag GmbH: Birkhauser, 2001.
Koolhaas, R, Mau, B. et all. (1995). *S, M, L, XL.* Monacelli Press
Holl, S. (2012). *Scale*. Zurich: Lars Muller Publishers
Чуми, Б (2004). *Простори и догађаји*. У Bernard Čumi: Arhitektura i disjunkcija. Zagreb: AGM

***Текстови за анализу (за вежбу 9):**

Džonson, Philip. *Arhitekta filozof: razgovor sa Filipom Džonsonom*. U *Dijalozi sa arhitektama*, Petar Bojanić, Vladan Đokić, 283-299. Beograd: Univerzitet u Beogradu, Arhitektonski fakultet, 2011.

Žan Bodrijar, Žan Nuvel. *Radikalnost.* U *Dijalozi sa arhitektama*, Petar Bojanić, Vladan Đokić, 189-208. Beograd: Univerzitet u Beogradu, Arhitektonski fakultet, 2011.

Maksvel, Robert. *Pozitivne budućnosti: Privlačnost tehnologije*. U *Tehnika i tehnologija u arhitekturi*, Petar Bojanić, Vladan Đokić, 116-129. Beograd: Univerzitet u Beogradu, Arhitektonski fakultet, 2014.

Šumaher, Patrik. *Parametrizam kao epohalni stil.* U *Tehnika i tehnologija u arhitekturi*, Petar Bojanić, Vladan Đokić, 191-214. Beograd: Univerzitet u Beogradu, Arhitektonski fakultet, 2014.

Ando, Tadao*. S onu stranu horizonta u arhitekturi*. U *Arhitektura kao gest*, Petar Bojanić, Vladan Đokić, 22-25. Beograd: Univerzitet u Beogradu, Arhitektonski fakultet, 2012.

Vidler, Entoni. *Šta je, uopšte, dijagram?*. U *Arhitektura kao gest*, Petar Bojanić, Vladan Đokić. Beograd: Univerzitet u Beogradu, 153-163. Beograd: Univerzitet u Beogradu, Arhitektonski fakultet, 2012.

Mumford, Luis. *Šta je grad?* U *Misliti grad*, Petar Bojanić, Vladan Đokić. Beograd: Univerzitet u Beogradu, 15-20. Beograd: Univerzitet u Beogradu, Arhitektonski fakultet, 2011.

Jakamoto, Riken. *Šta je grad?* U *Misliti grad*, Petar Bojanić, Vladan Đokić. Beograd: Univerzitet u Beogradu, 253-268. Beograd: Univerzitet u Beogradu, Arhitektonski fakultet, 2011.

Испитна комисија:

Владимир Лојаница, редовни професор
Дејан Миљковић, редовни професор
Борислав Петровић, редовни професор
Иван Рашковић, редовни професор
Горан Војводић, редовни професор
Весна Цагић-Милошевић, редовни професор
Александру Вуја, ванредни професор
др Владимир Миленковић, ванредни професор
Игор Рајковић, ванредни професор
др Милан Максимовић, доцент
Милош Ненадовић, доцент
Милош Комленић, доцент
др Милена Кордић, доцент